

Kanton Zürich
Bildungsdirektion
Volksschulamt

ምምሃር ቅድሚያ መዋእለ ህጻናት ይጀምር

ለበዋታት ንኣተሓሕዛ ህጻናት ቅድሚያ ትምህርቲ ምጅማርም ኣብ
ዘሎ እዋን

ንውላድኩም ንመዋእለ ህጻናትን ንድሕሪኡ ዘሎ ናይ ቤት ትምህርቲ ደርጃን ከተዳልውዎ ትድልዩዩ፡

ነዚ ንምትግባር ፍሉይ ነገር ምግባር አየድልን ኢዩ። ንውላድኩም ብአተኩሮ ምስ እተሰንይዎን ኣብ መዓልታዊ ንጥፊታት ምስ እተሳተፍዎን፡ ዝበለጸ ሓጋዚ ዕቤት ኢዩ። ብኸምዚ መንገዲ ህጻናት ንመጻኢ ሂደቶምን ትምህርቶምን ሓገዝቲ ዝኾኑ ነገራት ይምሃሩ። ኣብ ትሕቲ www.kinder-4.ch ዝርከባ ሓጻርቲ 40 ፊልምታት፡ እቲ ምስ ስድራኻ እተሕልፎ ግዜታት፡ እቲ ዝበለጸ ናይ መምህራ ቦታን እዋንን ከምዝኾነ፡ ኣብነት የርእይ። ወለዲ ደቆም ሓገዝ ኣብ ዘድልዮም እዋናት ደገፍ ይገብሩሎም እዮም። ስለዚ እዚ ዝስዕብ ሓደ ሓደ ነገራት ከም ኣብነትን ከም ተወሳኺ ሓበሬታን ዝተሓሰበ እዩ።

እቲ ቀንዲ ኣገዳሲ፡ ንስኹም ምስ ውላድኩም ኣብ ዓውቱ ሕጉሳት ምጂንን፡ ኣብቲ ናብ ዓወት ዘብጽሖ መንገዱ ምትብባዕን፡ ብዝተኸለለ መጠን ብዙሕ ነገራት ባዕሉ ንኸፍጽም ምግዳፉን እዩ።

<p>ምዝራብ</p> 	<p>ምስ ውላድኩም ተዕልሉዩ፡ ብቋንቋ ኣዴኹም ምስ ውላድኩም ትዛረቡዩ፡</p> <p>ህጻናት እንድሕር ሰብ ምስኦም ተዛረቡን፡ ንሳቶምውን ንኸዛረቡ ዕድል ምስ ዝረኽቡን ጥራይ እዮም ብቋንቋ ከምዕብሉ ዝኸእሉ።</p> <p>እንድሕር ህጻናት ስድራ ቤቶም ዝመልከዎ ቋንቋ ተማሂሮም፡ ንሳቶምውን ካልእ ቋንቋ ንኸምሃሩ ጽቡቕ መሰረት ይህልዎም። ወለዶም ዝተፈላለዩ ቋንቋ ዝዛረቡ ምስዝኾኑ፡ ኣየናይ ቋንቋ መዓስ ከም ዝዛረብ ንጹር መምርሒ ምስዝህሉ፡ ሓጋዚ ይኸውን።</p>
<p>ምስማዕ</p> 	<p>ምስ ውላድኩም ናይ ስእሊ መጽሓፍ ትርእዩዩ፡ ነቲ መጽሓፍ ተንብቡሉ ወይ ብዛዕብኡ ምስኡ ተዛረቡዩ፡ ንውላድኩም ዛንታታትን ካልእ ታሪኻትን ትነግርዎዩ፡</p> <p>ብግቡእ ኣድህቦ ምስማዕ ኣገዳሲ ቅድመ ኩነት ንምምሃር ኣብ ቤት ትምህርቲ እዩ። ህጻናት ካብ ንእሽቶኦም ኣትሒዞም ተገዳስነትን ፍቕርን ኣብ መጽሓፍታትን፡ ስእልታትን፡ ዝተፈላለዩ ጽሑፋትን ምስ ዘጥርዩ፡ ድሓር ምጽሓፍን ምንባብን ንኸምሃሩ ይቐለሎም።</p>
<p>ምርዳእ (ምሓዝ)</p> 	<p>ውላድኩም ሓደ ሓደ ነገራት ብኢዱ ንኸድህስስን ንኸሕዝን ግደፍዎ (ንኣብነት ከዳውንቲ፡ ካራ፡ ፋርኬታ፡ ማንካን መግብታትን ወዘተ)። ነዚ እም ነገራት በስማቶም ትጽውዕዎምዩ፡ ንደቅኹም ትገልጹሎምዩ፡</p> <p>ቆልዑ ንኸፈልጡ ይህንጠዩ እዮም። ንዓለም ክፈልጥዎውን ይደልዩ። ህጻናት ብኸልተ መንገዲ ክፈልጡ ይኸእሉ። ብምሓዝን (ምትንካፍን) ብምርዳእን።</p>
<p>ቅርጽታት</p> 	<p>ውላድኩም ምስ ማይ፡ ሑጻ፡ እምኒ፡ ቆጽሊ፡ በረድ፡ ባዴላ፡ ኩባያታት፡ ወዘተ ንኸጻወት ዕድል ትህብዎዩ፡</p> <p>ከምዚ ዓይነት ጻወታ (ንኣብነት በረድ ምምላእ፡ ምግምግል፡ ቅርጽታት ምስራሕ፡ ወዘተ) ንህጻናት እቲ ቀዳማይ ስጉምቲ ንፍልጠት ቁጽርን ዓይነት ነገራትን ኢዩ።</p>

ምህናጽ

ውላድኩም ዝተፈላለዩ ቅርጽታት፡ ሌጎን (መጻውቲ ናይ ህንጻ ሕጠባት)፡ ባኮታትን፡ ወዘተ ንኸሃንጽ ዕድል ትህብዎዩ፤

እቲ ህጻን ብኸምዚ መንገዱ፡ ቅርጽታትን፡ ዓቕንን (ዓቢይ ንእሽተይ፡ ብዙሕ ውሑድ) የለልን ንኸፈላልዮም ድማ ይምሃርን።

ምቕባእ

ንውላድኩም ወረቐትን ዝተፈላለዩ ሕብርታትን ትቕርቡሉዎ፤ ንኸቐብእን ሓደ ሓደ ነገራት ንኸፈጥርን ድማ ዕድል ትህብዎዩ፤

ብኸምዚ መንገዱ ውላድኩም ምንቅስቃስ ኣእዳውን ኣጸብዕትን ይምሃር። እዚ ዓይነት ምንቅስቃስ፡ ድሓር ምጽሓፍ ንኸኸእል ኣዝዩ ኣድላዩ እዩ።

ነገራት ምስራሕ

ንውላድኩም ወረቐት፡ ባኮታት፡ መላገቢ ጎማታት፡ ኮላ፡ መቐዝን ካልኣት ነገራትን ትህብዎዩ፤ ምስኡ ንኸንኩምኩ ነገራት ትሰርሑዎ፤ ወይ ድማ ኣብ ሕብስቲ ምስራሕን ካልእ ነገራትን ተሳትፍዎዩ፤

እቲ ህጻን ምንቅስቃሳቱ ንኸቋጸጸር፡ ናይ ፈጠራ ክእለቱ ንኸማዕብልን ሓሳባት ከተግብርን ይምሃር።

ተመኩሮ ምጥራይ

ምስ ውላድኩም ኣብ ተፈጥሮኣዊ ቦታ (ብረኽ) ትኸዱዎ፤ ንዕዳጋ ይኹን ናብ ናይ ሕጽቦ ቦታ (ብሓፈሽኡ ናብቲ ትኸድዎ ቦታ) ሒዝኩም ትኸዱዎ፤ ኣብኡ ዘለዉ ነገራትኩ ክድህስስ፡ ንኸጥቀሙሎምን፡ ዋላ ሓደ ሓደ ግዜ ንኸረስሕን ዕድል ትህብዎ ወይ ተፍቅዱሉዎ፤

ውላድኩም ብኸምዚ ነገራት ዝተፈላለዩ ተመኩሮ የጥርይ፡ ፍልጠቱ የስፍሕን ሕግታት ምኽባር ይምሃርን።

ባዕልኻ ምስራሕ

ውላድኩም ሓደ ሓደ ነገራት ባዕሉ ክገብር ይፍቀደሉዎ፤ ዋላኳ ሓንሳብ ሓንሳብ ነቲ ነገር ንምፍጻም ነዊሕ ግዜ ይውሰደሉ፤ (ንኣብነት ባዕሉ ክዳኑ ምምላስ፡ ሸንትቤት ምጥቃም፡ ጣውላ ምንጻፍ/ምቕራብ፡ ቱፋሕ ምቕራፍ፡ ወዘተ) እቲ ህጻን ባዕሉ መፍትሒ ንኸረከብ ተተባብዕዎዩ፤ ሓደ ሓደ ጸገማት/ ንኸወጸም ትሕግዝዎዩ፤

ህጻናት ሓደ ስራሕ ብግቡእ ባዕሎም ብዘይ ሓገዝ ንኸሰርሕዎ ግዜ የድልዮም። ርእሰኻ ምኽኣል፡ ንህጻን ንመዓልታዊ ናይ ቤት ትምህርቱ ህይወት የቃልሉሉን ከምኡውን ርእሰ ተአማንነት ከምዘህልዎ ይገብርን።

ብሓንሳብ ምጽዋት

ውላድኩም ምስ ካልኣት ህጻናት ቀጻሊ ክጻወት ተኸእሎ ኣለዎዩ፤

ህጻናት ብሓንሳብ ብምጽዋት ብዙሕ ነገራት ካብ ነንሕድሕዶም ይምሃሩ። እዚ ማለት፡ ድሌት ብጸቶም ንኸለልዩ፡ ናቶም ድሌት ንኸትግቡሩ፡ ነንሕድሕዶም ንኸረዳድኡ፡ ከተሓገዙን፡ ክሰማምዑን ይምሃሩ። እዚ ከኣ፡ ውላድኩም ነቲ ድሓር ዝመሃረሉ ክፍሊ ጽቡቕ ንኸለምዶን ቦትኡ ንኸረከብን ይሕግዞ።

ውላደይ መዋእለ ህጻናት ንኸጅምር እንታይ ክኸእል ኣለዎ፤

ንመዋእለ ህጻናት ንምጅማር ብዘይካ ዕድመ ዝኾነ ካልእ ቅድመኩነት የለን። እንተኾነ ግን ውላድኩም እዞም ዝስዕቡ ተመኩሮታት ምስ ዝህልዎ ሓጋዚ ይኸውን።

- ምስ ካልኣት ህጻናት ምጽዋት፡ ምጉያይ፡ ምሕኳርን፡ ከምኡውን ሚዛኖም ምሕላውን
- ንዝተወሰነ ሰዓታት ካብ ወለዱ ተፈልዮ ብዘይ ጸገም ዝጸንሕ ምስዝኸውን
- ብመቐዝ ወረቓቕቲ ምቁራጽ፡ ብርሳስ ምስኣልን ብኮላ ምልጋብን
- ባዕሉ ብዘይ ሓገዝ ክዳኑ ምምላስን ምውጻእን
- ባይኑ ሽቓቕ ምጥቃም
- ኣእዳው ምሕጻብ፡ ኣፉ፡ ኣፍንጭኡን ኣስናኑን ምጽራይን
- ሓዲ ሓዲ ቀለልቲ ነገራት ብጀርመን ምዝራብን ምርዳእን፡ ዝተባህሎ ምትግባርን
- ንዝተወሰነ ግዜ ኣብ ሓዲ ነገር ብህድኣት ምጽናሕ፡ ኣብኡ ምድሃብ
- ነገራት ብጥንቃቄ ምጥቃም፡ ህይወት ምክባር (ሰብ ይኹን እንስሳ ብኸብረት ምቕራብ)
- ድሕሪ ጸወታ ዝተጻወተሉ ኣቑሑት ምጥርናፍን፡ ኣድላዩ ምስዝኸውን ከእ ምሕጋዝን

ሕቶታት፡

ሕቶታት ምስዝህልዎኩም ወይ ድማ ኣብ ምዕባለ ውላድኩም ርግጸኛታት ምስ ዘይትኹን፡ ንክኢላ ኣማኸሪ ስድራ ቤት (Familienberatung) ወይ ናይ ህጻናት ሓኪም፡ ንኣለይቲ ቤት ትምህርቲ፡ ወይ ድማ ንመምህር መዋእለ ህጻናት ወይ ንኣለይቲ ናይ ጸወታ ጉጅለ ውላድኩም (ሽፕልግሩፕ) ተወከሱ።

ዕቤት ውላድኩም ከምቲ ዝግብኡ እንተ ዘይኮይኑ፡ ቀልጢፍኩም ቅድሚ ምጅማር መዋእለ ህጻናት ምስ ኣባላት መዋእለ ህጻናት ወይ ኣለይቲ ቤት ትምህርቲ ተዛራረቡ። ከምዚ ምስ ዝግበር ጥራይ ኢዩ እቲ ዝበለጸ ሓገዝ ክርከብ ዝኸእል።

መወከሲ ጽሑፍ

- «Lernen ist schon für kleine Kinder sehr wichtig!» (ብሮሹር ናይ ቤት ትምህርቲ ቡኸስ ካንቶን ሳንጋለን)

እዚ ለበዋታት ብምርድዳእን ተሓባብርነትን ናይ ማሕበር መዋእለ ህጻናትን (Verband Kindergarten Zürich VKZ) ማሕበር መማህራን ዙሪኽን (Zürcher Lehrerinnen- und Lehrerverband (ZLV).

ጥሪ 2016

ኮንታክት:
 Bildungsdirektion Kanton Zürich
 Volksschulamt | Pädagogisches, Unterrichtsfragen
 Telefon 043 259 22 42, E-Mail: unterrichtsfragen@vsa.zh.ch